Eight-Part Eulogy to Lord Mahavira

મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રમ્

Document Information

Text title : Mahavirashtakam

File name : mahAvIrAShTakam.itx

Category : deities_misc, jaina, aShTaka

Location : doc_deities_misc

Author : Bhagendu

Transliterated by : Manish Yashodhara Modi hindipremi1912 gmail.com

Proofread by : Manish Yashodhara Modi

Translated by : Manish Yashodhara Modi Hindi Grantha Karyalaya

Latest update : September 24, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 24, 2022

sanskritdocuments.org

Eight-Part Eulogy to Lord Mahavira

મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રમ્

(શિખરિણી છન્દઃ)

ૐ હ્રીં શ્રીમહાવીરાય નમઃ ।

જય જીનેન્દ્ર ।

યદીયે ચૈતન્યે મુકુર ઇવ ભાવાશ્ચિદચિતઃ

સમં ભ્રાન્તિ ધ્રૌવ્યૈ વ્યજનિલ સન્તોઽન્તરહિતાઃ ।

જગત્સાક્ષી માર્ગપ્રગટન પરો ભાનુરિવ યો

મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૧॥

જિસપ્રકાર સમ્મુખ-સમાગત પદાર્થ દર્પણ મેં ઝલકતે હૈં, ઉસીપ્રકાર જિનકે કેવલ જ્ઞાન મેં સમસ્ત જીવાદિ અનંત-પદાર્થ, ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્ય સહિત યુગપત્ પ્રતિભાસિત હોતે રહતે હૈં। ઔર જિસપ્રકાર સૂર્ય લૌકિક માર્ગોં કો પ્રકાશિત કરતા હૈ, ઉસીપ્રકાર મોક્ષમાર્ગ કો પ્રકાશિત કરનેવાલે જો જગત્ કે જ્ઞાતા-દૃષ્ટા હૈં, વે ભગવાન્ મહાવીર મેરે નયનપથગામી હોં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૧।

Your consciousness mirrors infinite substances, both living and nonliving, Simultaneously in all their modifications. You are omniscient and like the sun, you light up the path of liberation O Lord Mahavira, please guide me. 1

અતામ્રં યચ્ચક્ષુ કમલયુગલં સ્પન્દરહિતં

જનાન્ કોપાપાયં પ્રકટયતિ વાભ્યન્તરમપિ ।

સ્ફુતં મૂર્તિયસ્ય પ્રશમિતમયી વાતિવિમલા

મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૨॥

સ્પદં અર્થાત્ ટિમકાર (પલક ઝપકના) ઔર લાલિમા સે રહિત જિનકે દોનોં નેત્રકમલ મનુષ્યોં કો બાહ્ય ઔર આભ્યંતર ક્રોધાદિ-વિકારોં કા અભાવ પ્રગટ કર રહે હૈં ઔર જિનકી મુદ્રા સ્પષ્ટરૂપ સે પૂર્ણ-શાંત ઔર અત્યંત-નિર્મલ (વિમલ) હૈ, વે ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી બનેં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૨।

Your eyes are without the redness that arises out of anger. They are like twin lotuses. Your gaze is steady and unblinking, signifying the complete absence of anger. Your calm and tranquil posture reflects the highest purity. O Lord Mahavira, please guide me. 2

નમન્નાકેન્દ્રાલી મુકુટમણિભાજાલ જટિલં
    લસત્પાદામ્ભોજદ્વયમિહ યદીયં તનુભૃતામ્ ।
ભવજ્જ્વાલાશાન્ત્યૈ પ્રભવતિ જલં વા સ્મૃતમપિ
    મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૩॥

નમ્રીભૂત ઇન્દ્રોં કે સમૂહ કે મુકુટોં કી મણિયોં કે પ્રભાજાલ સે મિશ્રિત જિનકે કાંતિમાન દોનોં ચરણકમલ સ્મરણ કરને માત્ર સે હી શરીરધારિયોં કી સાંસારિક દુ:ખ-જ્વાલાઓં કા જલ કે સમાન શમન કર દેતે હૈં, વે ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી બનેં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૩।

Your feet, glowing with the lustre of the crown jewels of demigods paying obeisance, Are capable of giving respite to worldly beings from the fire of rebirth. Just remembering your feet douses the flames of rebirth like sprinkling water on them. O Lord Mahavira, please guide me. 3

યદર્ચ્યા ભાવેન પ્રમુદિતમના દર્દુર ઇહ
    ક્ષણાદાસીત્સ્વર્ગી ગુણગણસમૃદ્ધઃ સુખ નિધિઃ ।
લભન્તે સદ્ભક્તા શિવસુખ સમાજં કિમુતદા
    મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૪॥

જબ પૂજા કરને કે ભાવ-માત્ર સે પ્રસન્ન-ચિત્ત મેંઢક ને ક્ષણમાત્ર મેં ગુણ-ગણોં સે સમૃદ્ધ, સુખ કી નિધિ સ્વર્ગ-સમ્પદા કો પ્રાપ્ત કર લિયા, તબ યદિ ઉનકે સદ્ભક્ત મુક્તિ-સુખ કો પ્રાપ્ત કર લેં, તો કૌન-સા આશ્ચર્ય હૈ? અર્થાત્ ઉનકે સદ્ભક્ત અવશ્ય હી મુક્તિ કો પ્રાપ્ત કરેંગે, ઐસે ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી બનેં, અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૪।

The desire of worshipping you with great devotion and joy, Earned a frog instantaneous birth in heaven. Hence, it is no surprise that your true devotees attain liberation O Lord Mahavira, please guide me. 4

કનત્સ્વર્ણાભાસોઽપ્યપગતતનુર્જ્ઞાનનિવહો
    વિચિત્રાત્માપ્યેકો નૃપતિવરસિદ્ધાર્થતનયઃ ।
અજન્માપિ શ્રીમાન્ વિગતભવરાગોદ્ભુતગતિઃ
    મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૫॥

જો અંતરંગ-દૃષ્ટિ સે જ્ઞાન-શરીરી (કેવલજ્ઞાન-પુંજ) એવં બહિરંગ-દૃષ્ટિ સે તમ-સ્વર્ણ કે સમાન આભામય-શરીર હોને પર ભી શરીર સે રહિત હૈં। અનેક જ્ઞેય ઉનકે જ્ઞાન મેં ઝલકતે હૈં, અતઃ અનેક હોતે હુએ ભી એક હૈં। મહારાજા સિદ્ધાર્થ કે પુત્ર હોતે હુએ ભી અજન્મા હૈં ઔર કેવલજ્ઞાન તથા સમવસરણાદિ લક્ષ્મી સે યુક્ત હોને પર ભી સંસાર

કે રાગ સે રહિત હૈં। ઇસપ્રકાર અદ્ભુત (મોક્ષ) ગતિ કે નિધાન ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી બનેં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૫।

You are blessed with a body that glows like burnished gold yet unattached to it. , You are beyond birth but were born to the great King Siddhartha You are beyond attachment but incredibly wealthy You have attained the ultimate state O Lord Mahavira, please guide me. 5

યદીયા વાગ્ગઙ્ગા વિવિધનયકલ્લોલવિમલા
બૃહજ્જ્ઞાનામ્ભોભિર્જગતિ જનતાં યા સ્નપયતિ ।
ઇદાનીમપ્યેષા બુધજનમરાલૈઃ પરિચિતા
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૬॥

નાનાપ્રકાર કે નયરૂપી નિર્મલ તરંગોં યુક્ત જિનકી વાણીરૂપી ગંગા અપને સર્વજ્ઞ વિરાટ-જ્ઞાન રૂપી જલ સે જગત્ કે જીવોં કો સ્નાન કરાતી રહતી હૈ તથા ઇસ સમય ભી વિદ્વત્-જન રૂપી હંસોં કો પરિચિત હૈ, ઐસે મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી બનેં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં॥૬।

Your doctrine is like a vast, deep and pure Ganga of knowledge, The many viewpoints are her waves. Her cool waters enable worldly people to diffuse their miseries. Even today, savants take a dip in that wisdom like swans on a river. O Lord Mahavira, please guide me. 6

અનિર્વારોદ્રેકસ્ત્રિભુવનજયી કામસુભટ
કુમારાવસ્થાયામપિ નિજબાલાદ્યેન વિજિતઃ ।
સ્ફુરન્નિત્યાનન્દપ્રશમપદરાજ્યાય સજિનઃ
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૭॥

જિસને અપને અનિર્વાર-વેગ સે તીનોં લોકોં કો જીત રખા હૈ, ઐસે 'કામ' રૂપી સુભટ (યોદ્ધા) કો અપને આત્મ-બલ સે કુમારાવસ્થા (બાલ્યાવસ્થા) મેં હી જીતકર નિત્ય આનંદ-વર્ષક મોક્ષપદ પર જો વિરાજિત હૈં, ઐસે ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયનપથગામી હોં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૭।

As a child, in order to attain the eternal, beatific, and immensely peaceful kingdom of liberation, With the strength of your pure soul, You conquered cupid, the god of love Who holds the inhabitants of the three worlds under his sway. O Lord Mahavira, please guide me. 7

મહામોહાતઙ્કપ્રશમનપરાકસ્મિકભિષક્
નિરાપેક્ષો બન્ધુર્વિદિતમહિમા મઙ્ગલ કરા ।

શરણ્યઃ સાધૂનાં ભવભયભૃતામુત્તમગુણો
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૮॥

આપ મહામોહ રૂપી રોગ કો શાંત કરને કે લિએ અનોખે વૈદ્ય, જીવમાત્ર કે નિઃ સ્વાર્થ-બંધુ હૈં, જિનકી મહિમા સે સારા લોક પરિચિત હૈ, જો મહામંગલ કે કરનેવાલે હૈં, તથા સંસાર સે ડરે સજ્જન જીવોં કે શરણદાતા, ઔર ઉત્તમ-ગુણોં કે ધારી ભગવાન્ મહાવીર સ્વામી મેરે નયન-પથ-ગામી હોં અર્થાત્ મુઝે દર્શન દેં।૮।

You conquered the great affliction of delusion and are free from all desire. You are the friend who does not expect anything from others. Your greatness and auspiciousness is well known. You are a safe haven for sages who fear transmigration. You are abode to all the finest virtues. O Lord Mahavira, please guide me. 8

(અનુષ્ટુભ્)
મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રં ભક્ત્યાભાગેન્દુના કૃતમ્ ।
યઃ પઠેચ્છૃણુયાચ્ચાપિ સ યાતિ પરમાં ગતિમ્ ॥ ૯॥

ભક્તિપૂર્વક કવિવર ભાગચંદ્ર દ્વારા રચિત ઇસ 'મહાવીરાષ્ટક સ્તોત્ર' કા ૦ જો પાઠ કરતા હૈ, વ સુનતા હૈ; વહ પરમ-ગતિ (મોક્ષ) કો પાતા હૈ।૯।

Colophon: This eight-part eulogy to Lord Mahavira Has been composed with devotion by Bhagendu. Those who recite it shall attain the ultimate state of liberation. 9

મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રમ્

॥ મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રમ્ ॥

(શિખરિણી છન્દઃ)

ૐ હ્રીં શ્રીમહાવીરાય નમઃ ।

જય જીનેન્દ્ર ।

યદીયે ચૈતન્યે મુકુર ઇવ ભાવાશ્ચિદચિતઃ
સમં ભ્રાન્તિ ધ્રૌવ્યૈ વ્યજનિલ સન્તોઽન્તરહિતાઃ ।
જગત્સાક્ષી માર્ગપ્રગટન પરો ભાનુરિવ યો
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૧॥

અતામ્રં યચ્ચક્ષુ કમલયુગલં સ્પન્દરહિતં
જનાન્ કોપાપાયં પ્રકટયતિ વાભ્યન્તરમપિ ।
સ્ફુતં મૂર્તિયસ્ય પ્રશમિતમયી વાતિવિમલા
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૨॥

નમન્નાકેન્દ્રાલી મુકુટમણિભાજાલ જટિલં
લસત્પાદામ્ભોજદ્વયમિહ યદીયં તનુભૃતામ્ ।
ભવજ્જ્વાલાશાન્ત્યૈ પ્રભવતિ જલં વા સ્મૃતમપિ
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૩॥

યદર્ચ્યા ભાવેન પ્રમુદિતમના દર્દુર ઇહ
ક્ષણાદાસીત્સ્વર્ગી ગુણગણસમૃદ્ધઃ સુખ નિધિઃ ।
લભન્તે સદ્ભક્તા શિવસુખ સમાજં કિમુતદા
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૪॥

કનત્સ્વર્ણાભાસોઽપ્યપગતતનુર્જ્ઞાનનિવહો
વિચિત્રાત્માપ્યેકો નૃપતિવરસિદ્ધાર્થતનયઃ ।
અજન્માપિ શ્રીમાન્ વિગતભવરાગોદ્ભુતગતિઃ
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૫॥

યદીયા વાગ્ગઙ્ગા વિવિધનયકલ્લોલવિમલા
બૃહજ્જ્ઞાનામ્ભોભિર્જગતિ જનતાં યા સ્નપયતિ ।
ઇદાનીમપ્યેષા બુધજનમરાલૈઃ પરિચિતા
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૬॥

અનિર્વારોદ્રેકસ્ત્રિભુવનજયી કામસુભટ
કુમારાવસ્થાયામપિ નિજબાલાદ્યેન વિજિતઃ ।
સ્ફુરન્નિત્યાનન્દપ્રશમપદરાજ્યાય સજિનઃ
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૭॥

મહામોહાતઙ્કપ્રશમનપરાકસ્મિકભિષક્
નિરાપેક્ષો બન્ધુર્વિદિતમહિમા મઙ્ગલ કરા ।
શરણ્યઃ સાધૂનાં ભવભયભૃતામુત્તમગુણો
મહાવીરસ્વામી નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૮॥

(અનુષ્ટુભ્)
મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રં ભક્ત્યાભાગેન્દુના કૃતમ્ ।
યઃ પઠેચ્છૃણુયાચ્ચાપિ સ યાતિ પરમાં ગતિમ્ ॥ ૯॥

ઇતિ મહાવીરાષ્ટકસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ ।

Composed by Kavi Bhagendu
English translation by Manish Modi

Eight-Part Eulogy to Lord Mahavira
pdf was typeset on September 24, 2022

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*